

Klara Čalušić

Univerza na Primorskem,
Fakulteta za management
klara.calusic@fts.upr.si

Nina Krmac

Univerza na Primorskem,
Pedagoška fakulteta
nina.krmac@pef.upr.si

Raziskovanje managerskih in organizacijskih pojavov: med metodološkimi smernicami in raziskovalno realnostjo

Raziskovalci managerskih, organizacijskih in poslovnih pojavov delujejo na stičišču različnih vsebinskih poudarkov ter bogatega nabora metodoloških pristopov za sistematično preučevanje omenjenih tematik. Kako metodološko korektno zasnovati raziskavo, se lahko izkaže za posebej zahtevno nalogo zaradi več razlogov, ki izhajajo iz narave discipline, socializacije v akademsko okolje, izhodiščnega raziskovalnega problema, konteksta in nenazadnje dinamičnega poslovnega okolja, v katerem želijo raziskovalci opraviti raziskavo. Pri tem se lahko soočijo s situacijami, ki zahtevajo določeno mero metodološke fleksibilnosti za smiselno uravnoteženje raziskovalnega namena in ciljev s praktičnimi omejitvami, ki se pojavijo v raziskovanju. Ravno zaradi tega je ključnega pomena, da poznajo različne metodološke možnosti, ki so jim na voljo, vendar pa po drugi strani raziskave na področju managementa kažejo, da se določeni pristopi pojavljajo kot dominantne metodološke opcije. Namen članka je prvenstveno predstaviti nekatere izzive, s katerimi se soočajo raziskovalci, in podati drugačen pogled na metodologijo, kot ga običajno dobimo iz prebiranja številnih metodoloških učbenikov, s poudarkom na praktičnih izkušnjah raziskovalcev.

Ključne besede: raziskovanje, metodološki izzivi, organizacija, management

Exploring managerial phenomena between methodological guidelines and research reality

Researchers in management, organization and business fields operate at the intersection of diverse thematic areas and a wide range of methodological approaches for investigating these topics. However, constructing a methodological framework for research can present a significant challenge due to various factors, including the nature of the discipline, the process of socialization within a specific academic environment, the initial research problem, the broader context, and the dynamic business environment in which the study is conducted. Researchers often encounter unpredictable circumstances, requiring methodological flexibility when appropriate. Consequently, it is advantageous for researchers to be well-versed in a range of methodological options. However, studies in the field of management suggest that certain approaches tend to emerge as dominant methodological choices. The primary objective of this paper is to address some of the challenges researchers face, and provide an alternative viewpoint on methodology—one that extends beyond the conventional content found in most methodological textbooks. This paper also integrates insights drawn from the practical experiences of researchers in the field.

Keywords: research, methodological choice, organization, management

<https://doi.org/10.26493/1854-4231.20.15-21>

O nekaterih metodoloških izzivih

Izbira metodologije predstavlja nujno fazo v raziskovalnem procesu med postavljanjem raziskovalnega namena in ciljev ter začetkom izvajanja raziskave. Gre za sklop jasno določenih smernic, ki določajo, kako bodo podatki zbrani, analizirani in interpretirani. S tem raziskovalec pravzaprav dobi trdno podlago za znanstveno utemeljeno argumentacijo, s katero recenzente dela, urednike revije, financerje raziskav, mentorje in drugo občinstvo nagovarja, zakaj so izbrane metode zbiranja in analize podatkov najprimernejša odločitev za teoretično ali empirično preučevanje specifičnega raziskovalnega problema.

Kompleksnost managerskih, organizacijskih in poslovnih pojavov zahteva skrbno načrtovanje celotnega raziskovalnega kroga, od vsebinske zasnove raziskave preko metodološke utemeljitve do izvedbe. Pri tem so raziskovalcem na voljo različna metodološka orodja, ki se razlikujejo po zahtevnosti in naprednosti ter s katerimi zbirajo in analizirajo bodisi organizacijo samo (npr. njen tržni položaj, družbeno odgovornost, ekonomsko donosnost ali konkurenčnost) bodisi življenje znotraj nje (npr. organizacijska kultura, računovodske prakse, poslovni procesi, korporativno upravljanje, interno komuniciranje, stališča in motivacije zaposlenih).

Za preučevanje takšnih pojavov sta primerni tako kvalitativna kot kvantitativna metodologija, raziskovalec pa lahko izkaže tudi interes za sočasno rabo obeh v isti raziskavi. Metodološki okvir na področju raziskovanja managerskih, organizacijskih in poslovnih pojavov je izjemno heterogen, saj raziskovalci uporabljajo različne raziskovalne pristope. Zaradi te raznolikosti metodoloških opcij nemalokrat prihaja do protislovij v empiričnih rezultatih in razumevanju istih managerskih ter organizacijskih pojavov (Subudhi in Mishra 2019). Prav tako velja izpostaviti, da je obravnavano področje po svoji naravi izrazito interdisciplinarno, z močno znanstveno produkcijo v različnih vsebinskih kategorijah, ki se bolj ali manj razlikujejo glede na orientacijo visokošolskih ali znanstvenoraziskovalnih institucij. Tako bomo tukaj zagotovo našli ekonomijo, računovodstvo in finance, podjetništvo, upravljanje oskrbnih verig, delovno pravo, vodenje ali marketing (Myers 2013; Mingers in Leydesdorff 2015).

V nadaljevanju prispevka naslavljamo en pomemben nesporazum iz metodoloških priročnikov, in sicer da je izbira metodologije tehničen korak, ki izhaja izključno iz narave raziskovalnega problema. Zaradi tega smo zbrali nekatere

dejavnike, ki sooblikujejo metodološke odločitve raziskovalcev, ki obravnavajo managerske, organizacijske in poslovne vede.

Stabilnost organizacije

Kako metodološko zasnovati raziskavo, se v prvi vrsti tesno povezuje s stabilnostjo poslovnega okolja, v katerem želimo raziskovati. Stabilne organizacije imajo jasno določeno hierarhično strukturo, delovne naloge in odgovornosti, kar za raziskovalca pomeni enostavnejšo izbiro, kako oz. od koga bo pridobival podatke, izbiral udeležence raziskave ali pripravil anketni vprašalnik. Resničnost pa je pogosto drugačna in v poslovnem svetu velikokrat prihaja do sprememb, ki preoblikujejo oporne stebre vsake organizacije. Slednje raziskovalec v začetni fazi raziskave pogosto ne predvidi. Kjer pride do sprememb v poslovnem modelu, kadrovske procese ali organizacijski kulturi, se lahko izkaže, da predvidene metode zbiranja podatkov in izbrani udeleženci raziskave morda ne bodo ustrezno naslovili novih razmer v organizaciji. S prestrukturiranjem se namreč spreminjajo odgovornosti in naloge zaposlenih, nenazadnje se lahko omeji tudi dostop do organizacijskih podatkov, ki so nujno potrebni za raziskavo. To za raziskovalca ne pomeni nujno ovire, temveč zavedanje, da včasih raziskovalne okoliščine zahtevajo določeno mero metodološke prilagodljivosti, zato da raziskava ostaja znanstveno relevantna (Buchanan in Bryman 2007).

Organizacijska odprtost

Empirične podatke za raziskavo je mogoče zbirati tako znotraj kot tudi zunaj organizacije. Pred samo izvedbo raziskovalec običajno komunicira z vodstvom organizacije, ki ima moč, da dovoli ali zavrne dostop do potrebnih internih poslovnih podatkov. V primeru kvalitativnega raziskovanja, ki vključuje neposreden stik z zaposlenimi in opazovanje organizacijskih procesov v organizaciji, lahko vodstvo omogoči ali prepreči vstop v raziskovano okolje, da bi zaščitilo podobo organizacije in preprečilo razkritje morebitnega notranjega nereda, slabih praks vodenja ali finančnih kazalnikov. Za podjetja so zagotovo najmanj dobrodošel vidik raziskovanja negativni vplivi oz. posledice, ki bi učinkovali na notranje delovanje organizacije in njen ugled v družbi. V določenih situacijah mora raziskovalec prilagoditi raziskovalni načrt, da bi se organizacija izognila morebitnim tveganjem, ki utegnejo nastati. V nasprotnem primeru lahko vodstvo omeji dostop do določenih podatkov, zahteva njihovo anoni-

mizacijo, selektivno razkriva informacije in tako omeji uporabnost podatkov. Povsem možno je tudi, da organizacija določi posebne pogoje, pod katerimi naj poteka raziskava, če presodi, da bi ta lahko prinesla določene interne in javne posledice (Buchanan in Bryman 2007; Villanueva idr. 2024). Tu je seznam precej dolg in vključuje motnje v vsakdanjih delovnih procesih zaradi izvajanja intervjujev, razprav v obliki fokusnih skupin z zaposlenimi, miselnih obremenitev zaposlenih, opazovanj z udeležbo rednih timskih sestankov, pridobitve neprijetnih povratnih informacij o podjetju, neugodne primerjave z uspešnejšimi poslovnimi družbami ali nenazadnje razkritja občutljivih oz. zaupnih podatkov, kar lahko potencialno škoduje ugledu ali konkurenčnemu položaju organizacije.

Raziskovalni cilji, metodologija in celo vsebina raziskave se utegnejo bistveno spremeniti glede na stopnjo odprtosti organizacije do sodelovanja. V določenih primerih podjetja, družbe ali posamezniki znotraj njih raziskavam nasprotujejo zaradi preteklih izkušenj z raziskovalnimi praksami, ki so organizacijo prikazale v negativni luči, ali ker v sodelovanju ne vidijo neposrednih koristi za svoj razvoj in zato predstavlja zgolj nepotrebno obremenitev. V takšnih primerih so podjetja pogosto previdna pri ponovnem sodelovanju in lahko raziskovalcu zavrnejo dostop do podatkov oz. udeležencev raziskave. Enako velja izpostaviti, da je pridobivanje podatkov do določene mere odvisno tudi od velikosti organizacije. V primeru velikih gospodarskih družb ali profitnih podjetij so časovno manj zahtevne metode zbiranja podatkov z enostavno distribucijo, ki ne zahtevajo osebnega stika z zaposlenimi, kot so anketni vprašalniki, morda boljše zagotovilo, da bo raziskovalec vendarle prišel do potrebnih podatkov.

Naslednji izziv se povezuje s tem, v kolikšni meri je bil določen raziskovalni problem v izbranem poslovnem okolju že raziskan. Če je bilo v organizaciji izvedenih več podobnih raziskav, lahko zaposleni odklonijo sodelovanje v novih raziskavah. To se pogosto dogaja v institucijah, kjer so zaposleni večkrat vabljeni k izpolnjevanju anketnih vprašalnikov, sodelovanju v intervjujih ali fokusnih skupinah in drugim metodam, pri čemer niso zaznali oprijemljivih koristi ter povratnih informacij raziskovalca o izvedeni raziskavi. V takih primerih lahko raziskovalci naletijo na težave pri pridobivanju soglasja za sodelovanje in pri motiviranju udeležencev za iskreno sodelovanje (Thummapol idr. 2019).

Vzpostavitev zaupanja

Vsaka raziskava vključuje določeno mero in neko obliko vdora v poslovne procese, vendar lahko vzpostavljane kulture zaupanja med raziskovalcem in organizacijo ter njenimi člani bistveno poveča raziskovalne zmogljivosti, kar je včasih izziv tudi izkušenim raziskovalcem. Raziskovalec lahko podjetje k sodelovanju lažje pripravi s tem, ko jasno sporoča o ciljih, metodah in pričakovanih koristih raziskave tako, da vodstvo lahko pretehta stroške in pozitivne plati raziskovalčeve prisotnosti v organizacijskem okolju ali posredovanja internih podatkov. Pozitivne plati so npr. pridobitev povratne informacije, osmišljeni poslovni podatki, izboljšanje poslovnih praks, pridobitev družbenega priznanja ipd. Pridobivanje zaupanja se seveda vzpostavlja tudi na ravni med raziskovalcem in udeleženci (Easterby-Smith idr. 2015).

Ob tem je treba raziskavo uskladiti s številnimi etičnimi pogoji, kot so obveščena privolitve, jasna informiranost o namenu raziskave, njenih koristih in možnih tveganjih, anonimizacija udeležencev, ki zahteva, da se identiteta organizacije in sodelujočih ne razkrijeta v nobeni fazi raziskave ali v prikazih podatkov, ter pravica do odstopa od raziskave v kateri koli fazi (Malnar 2010). Čeprav so etične smernice zasnovane za zaščito tako udeležencev kot tudi raziskovalca, lahko včasih omejijo svobodo raziskovalcev pri načrtovanju in izvedbi raziskave. Raziskovalci morajo uravnovežiti znanstveno relevantnost, raziskovalno izvedljivost in etično odgovornost, kar pomeni, da metodološke odločitve pogosto niso zgolj racionalne, temveč tudi pragmatične (Buchanan in Bryman 2007).

Financiranje in diseminacija raziskovalnih rezultatov

Izsledke raziskav berejo različna občinstva – od financerjev raziskav, političnih odločevalcev, vodstev raziskovalnih institucij ali podjetij do drugih posameznikov iz gospodarstva. To vključuje tudi tiste, ki le občasno delujejo na področju znanosti ali pa se amatersko zanimajo za prispevke k slednji. Vsaka od omenjenih skupin ima svoje specifične interese, pričakovanja in zahteve glede uporabnosti pridobljenega znanja. Raziskovalec ima zato že v fazi načrtovanja raziskave in skozi celoten življenjski krog raziskovanja v mislih, kako bodo rezultati koristni in razumljivi za različne ciljne skupine. Večkrat se zgodi, da mora projektna skupina izpolniti zahteve financerja raziskave. V raziskavah s področja managementa imajo izvorno močne interese podjetja, zato

so raziskave večinoma povezane s praktičnimi potrebami in cilji slednjih, kot sta optimizacija procesov in izboljšanje poslovanja ali produktivnosti. Če sredstva za znanstvenoraziskovalno dejavnost zagotavlja podjetje, bo večji poudarek na uporabnosti izsledkov raziskave in usmerjenosti v iskanje rešitev, če pa je financiranje v domeni znanstvene institucije, bo osredotočenost na čistem raziskovanju in ne reševanju potreb gospodarstva ali industrije.

Če upoštevamo, da gospodarstvo, politiko in javnost zanimajo predvsem praktična priporočila, potem lahko predpostavljamo, da so raziskovalci pogosto postavljeni pred izziv vzpostavitve ravnotežja med prispevkom k znanstvenemu razumevanju določenega področja in opredelitvijo praktičnih rešitev za specifične gospodarske, politične ter družbene izzive. Tudi ko raziskovalec poroča o rezultatih raziskave, mora svoj način poročanja prilagoditi glede na občinstvo, ki ga nagovarja. Za podjetje, njegovo vodstvo in širšo javnost niso pomembni zapleteni metodološki detajli, temveč praktični, razumljivi in neposredni zaključki ter priporočila, ki izhajajo iz raziskave.

Osebnostne pristranskosti raziskovalcev

Raziskovalci nikoli ne delujejo v popolni izolaciji, njihovo raziskovalno zanimanje se oblikuje skozi prizmo osebnih izkušenj, vrednot in predhodnega znanja (Vella 2023). Pogosto izbirajo vsebine, ki jih osebno zanimajo, in uporabljajo metodologijo, ki so ji bili že v času študija bolj izpostavljeni, jo intenzivneje prakticirali in so zato pri njeni uporabi precej rutinizirani ter suvereni. Med zanimivejšimi raziskavami je tista, ki so jo izvedli Daniel, Kumar in Omar (2017) ter prišli do ugotovitve, da se raziskovalci pri zasnovi raziskave močno opirajo na lastno poznavanje in udobje ali, bolje rečeno, stopnjo samozavesti, da bodo določeno metodologijo uspešno implementirali v raziskavo.

Pravkar omenjeno je skladno s teorijo, po kateri se subjektivne izkušnje raziskovalcev in njihov položaj znotraj določenih družbenih, ekonomskih ter političnih sistemov odražajo v njihovih raziskavah. Takšni vplivi vodijo k raziskavam, ki nosijo elemente osebnega angažmaja in kritične refleksije o družbenih neenakostih (Cilesiz in Greckhamer 2020).

Akadska socializacija, pričakovanja discipline in pristranskosti založništva

Poseben, a nemara največji metodološki izziv je vprašanje, kako raziskavo po metodološki plati

uskladiti s pričakovanji discipline. Metodološko izbiro namreč v veliki meri oblikujejo norme znanstvenega področja, pri čemer so določene primernejše in pričakovaneje. Tako bomo v naravoslovju brali več znanstvenih izsledkov, ki so nastali na podlagi kvantitativne raziskave, medtem ko bomo v družboslovju pogosteje zasledili rabo raznovrstnih metodoloških pristopov (Daniel, Kumar in Omar 2017). Patton (1987) je že pred desetletji opozoril na pojav, ki ga imenuje metodološki predsodek. Ta pravi, da raziskovalci pri izbiri metodologije pogosto upoštevajo tisto, ki je značilna za njihovo izhodiščno znanstveno disciplino, namesto da raziskujejo tudi z rabo metodologij, ki so jim manj blizu, a bi z njimi bolje zajeli raziskovalni problem.

Za to obstaja jasen razlog, ki pa se povezuje s procesom akademske socializacije, vključevanja v znanstveno skupnost, sprejemanja, prakticiranja in reproduciranja vrednot discipline ter njenih meril za potrjevanje dobrega raziskovanja in vrednega znanja. Novi člani znanstvene skupnosti se skozi socializacijo usposobijo za prispevanje k znanstveni disciplini na načine, ki so skladni z njenimi pričakovanji (Cilesiz in Greckhamer 2020). V tem procesu obenem gradijo predstave o sebi kot raziskovalcih, zlasti bodočih znanstvenikov s specifičnimi metodološkimi preferencami. Prav zato lahko rečemo, da je to hkrati metodološka socializacija, saj ne zajema le vsebinskih vrednot, ampak tudi specifične pristope k raziskovanju.

Ko govorimo o pričakovanjih, ne moremo mimo pričakovanj znanstvenega založništva. Revije so skozi leta oblikovale nabor pričakovanj in standardov glede ustreznosti metodologije ter orodij za zbiranje in analizo podatkov ter poročanje o raziskovalnih ugotovitvah (Christofi idr. 2024). Almeida idr. (2017) opažajo zanimiv metodološki pojav v družboslovnih znanostih. Pravijo, da utrjevanje določenih metodoloških poti vodi v formiranje dominantne metodološke osnove discipline. Tako več avtorjev (npr. Bonache in Festing 2020; Greasley in Thomas 2020; Myles Shaver 2021) opaža, da se znanstveno znanje na različnih vsebinskih področjih managementa, kot so upravljanje s človeškimi viri, trženje, vodenje in strateški management, v veliki meri ustvari v okviru kvantitativnih raziskav.

Metodologija med teorijo in prakso

V spodnjem zarisu povzamemo obravnavane dejavnike, ki vplivajo na metodološko zasnovano raziskavo na področju managerskih, organizacij-

Slika 1 Dejavniki metodološke zasnove raziskave (prirejeno po Buchanan in Bryman 2007)

skih in poslovnih pojavov. Namesto vselej idealiziranih in formalnih metodoloških procedur, ki jih predpisujejo metodološki priročniki, je v raziskovalni praksi velikokrat prisotna določena mera metodološke fleksibilnosti (Greener 2018), ki raziskovalcem omogoča, da se prilagodijo specifičnim zahtevam raziskovalnega procesa, udeležencem in okolju.

Obravnavani dejavniki so se v znanstvenem diskurzu tradicionalno obravnavali kot negativni vplivi osebnih, družbenih ali političnih interesov na raziskovalni proces, se pravi kot neka-kšni koruptivni dejavniki, ki ogrožajo temeljne cilje raziskovanja (Pinto 2023). Pri tem je vredno omeniti, da obstajajo tudi nasprotna stališča, po katerih zgoraj omenjeni dejavniki niso nujno nezaželene motnje pri metodološki izbiri, temveč naravni in neizogibni gradniki raziskovalnega aparata. Takšen pogled raziskovalnega procesa ne vidi kot vselej linearnega in strogo strukturiranega, kot to pogosto ponazarjajo številni metodološki priročniki, temveč kot zapletenejši sistem, ki vključuje nepričakovane spremembe oz. prilagoditve (Buchanan in Bryman 2007).

Obstaja torej tudi na prvi pogled ne tako očitna dimenzija raziskovalnega procesa, kjer se metodološka odločitev vselej ne oblikuje samo kot racionalni razmislek ob upoštevanju narave izhodiščnega raziskovalnega problema, kot je to morda razvidno iz končnega raziskovalnega poročila. Pravzaprav si večkrat stojita nasproti iskanje

zagotovil, da bo uporabljena metodologija skladna z vzpostavljenimi standardi in s pričakovanji discipline, ter prilagajanje metodologije realnim raziskovalnim okoliščinam in raziskovalnemu problemu (Greener 2018). Na metodologijo zato ne bi smeli gledati le kot na tehnični segment, formalen in tog razdelek raziskave, ki pristane nekje v empiričnem delu kot nekakšna obveznost, ki jo večina raziskovalcev brez navdušenja rahlo prilagaja prejšnjim raziskavam, ampak bolj kot na niz postopkov, pravil ali tehnik, ki utelešajo motive, vrednote, načela in izkušnje raziskovalca (Pozzebon in Souza Bido 2019).

Namesto zaključka

Metodološka literatura pogosto navaja, da izbira metodologije sledi preprosti formuli, po kateri odločitev o metodološki zasnovi raziskave vselej izhaja iz vsebine raziskovalnega problema, name-na in ciljev. Tega nekatere zgoraj omenjene raziskave z drugih raziskovalnih področij ne potrjujejo, zato velja ob koncu razprave poudariti še, da preučevanja raziskovalčevih izkušenj na področju managementa niso standardna praksa in ostajajo v obilici metodoloških učbenikov ter priročnikov večinoma nevidni vidiki. Razlog za to izhaja iz domneve, da raziskovalci vedno dosledno upoštevajo univerzalistične metodološke smernice, po katerih je raziskovalni proces linearen in predvidljiv že na podlagi raziskovalnega problema. Znanstvena literatura preferira strukturiran,

sistematičen in analitičen način poročanja, ki temelji na preverljivih podatkih in uveljavljenih raziskovalnih pristopih. Vendar pa raziskovalne prakse pokažejo drugačno sliko. Pomanjkanje refleksije o teh praktičnih vidikih raziskovanja vodi k idealizirani predstavi o tem, kako naj bi raziskave potekale. Čeprav so v akademskih publikacijah raziskovalni procesi pogosto predstavljeni kot urejeni, sistematični in popolnoma skladni s teoretičnimi okviri, je raziskovalni krog pogosto iterativen, raziskovalci sprejemajo sprotne odločitve, redefinirajo in prilagajajo metode glede na konkretne raziskovalne situacije.

Lahko rečemo, da raziskovalci sprejemajo metodološke odločitve, o katerih se ni vedno mogoče odločiti na preprost način, ki ga vodijo teoretična pravila, ampak se pogosto znajdejo v situaciji, ko morajo pretehtati različne dejavnike (Pinto 2023). Ta miselni proces se ne odvija le pred začetkom raziskovanja, ko imajo v mislih pričakovanja različnih deležnikov, kot so disciplina, financerji in akademsko založništvo, ter metodološke standarde raziskovalnega področja in lastno seznanjenost z določenimi metodološkimi pristopi. Skrb za metodološko ustreznost se razvija tudi med samim izvajanjem raziskave. V tej fazi se lahko soočijo z nepredvidljivimi okoliščinami, kot so (ne)pripravljenost organizacije in udeležencev za sodelovanje, (ne)dostopnost podatkov, težave pri vzpostavljanju zaupanja med udeleženci in etične prepreke. Te izzive je treba učinkovito nasloviti in sprejeti določene prilagoditve, kot so prilagoditev vprašalnikov ali spremembe v izboru udeležencev. Prav v teh refleksijah raziskovalcev pa se skriva dragocen vpogled v raziskovalno prakso. Metodološke izbire niso zgolj tehnične odločitve, temveč so pogosto rezultat pogajanj, prilagajanj in iskanja ravnotežja med teoretičnimi smernicami ter realnimi omejitvami raziskovalnih okoliščin. Te refleksije večinoma ostajajo omejene na osebne izkušnje raziskovalcev in so le redko izrečene ali zapisane v javno dostopnih oblikah, kot so znanstvene objave, predstavitve na konferencah in drugi kanali znanstvene komunikacije. Diskretna tišina tako prispeva k podobi znanosti kot linearnega in racionalnega procesa, kar pa le redko ustreza dejanskemu poteku raziskovanja.

Na tem mestu je ključnega pomena izpostaviti še dejstvo, da prevladujoče metodološke opcije v raziskovalnih disciplinah omejujejo raznolikost pristopov, kar lahko vodi do ožjega spektra metodološke izbire. To pomeni, da so določene metodologije pogosto privilegirane v primerjavi z

drugimi, zaradi česar raziskovalci sledijo preverjenim in tradicionalnim praksam znotraj discipline ter področja raziskovanja.

Na tej točki je še toliko pomenljivejše opozorilo Yanga (2021), da metodološka raznolikost mnogokrat ostaja zgolj na deklarativni ravni, saj se jo v teoriji zagovarja, v praksi pa se raziskovalci zatekajo k ustaljenim in že dobro uveljavljenim metodološkim pristopom. Avtor v nekoliko ciničnem slogu potegne analogijo z volitvami kot simboličnim dogodkom, ki formalno ohranja videz demokracije, vendar ne zagotavlja nujno njenega dejanskega delovanja. Na podoben način se metodološki pluralizem izraža kot načelna odprtost do raznolikosti pristopov, medtem ko v praksi prevladujejo tradicionalno sprejete metode. Prav zato je treba tudi manj uveljavljene metodologije znotraj določene discipline globlje vključevati v raziskovalno kulturo in zagotoviti, da postanejo stalni del raziskovalnega procesa, ne pa le na simbolični ravni. V nasprotnem primeru se lahko področje managementa znajde v podobni situaciji, kot jo v kontekstu raziskovanja v psihologiji opisujeta James T. Lamiell in Kathleen L. Slaney (2020), ko ugotavljata, da se po zaslugi kontinuirane uporabe iste, že preverjene in dobro poznane metodologije vedno bolj ohranja metodološki status slednje znotraj discipline zaradi raziskovalčeve nedejavnosti pri metodoloških spremembah.

Literatura

- Almeida, F., E. Angeli in R. Pontes. 2017. »An Institutional Explanation for Economists' Theoretical and Methodological Choices.« *Review of Political Economy* 29 (1): 80–92.
- Bonache, J., in M. Festing. 2020. »Research Paradigms in International Human Resource Management: An Epistemological Systematization of the Field.« *The German Journal of Human Resource Management* 33 (3): 249–279.
- Buchanan, D. A., in A. Bryman. 2007. »Contextualizing Methods Choice in Organizational Research.« *Organizational Research Methods* 10 (3): 483–501.
- Christofi, M., E. Hadjielias, M. Hughes in E. Plakoyiannaki. 2024. »Advancing Research Methodologies in Management: Revisiting Debates, Setting New Grounds for Pluralism.« *British Journal of Management* 35 (1): 24–35.
- Cilesiz, S., in T. Greckhamer. 2020. »Qualitative Comparative Analysis in Education Research: Its Current Status and Future Potential.« *Review of Research in Education* 44 (1): 332–369.
- Daniel, B. K., V. Kumar in N. Omar. 2017. »Postgraduate Conception of Research Methodology: Implications for Learning and Teaching.« *International*

- Journal of Research & Method in Education* 41 (2): 220–236.
- Easterby-Smith, M., R. Thorpe in P. R. Jackson. 2015. *Management & Business Research*. 5. izd. Sage.
- Greasley, K., in P. Thomas. 2020. »HR Analytics: The Onto-Epistemology and Politics of Metricised HRM.« *Human Resource Management Journal* 30 (4): 494–507.
- Greener, S. 2018. »Methodological Choices for Research into Interactive Learning.« *Interactive Learning Environments* 26 (2): 149–150.
- Lamiell, J. T., in K. L. Slaney. 2020. *Scientific Psychology's Problematic Research Practices*. Routledge.
- Malnar, B. 2010. »Raziskovalna etika med znanostjo, zasebnostjo in birokracijo.« *Družboslovne razprave* 26 (64): 7–24.
- Mingers, J., in L. Leydesdorff. 2015. »A Review of Theory and Practice in Scientometrics.« *European Journal of Operational Research* 246 (1): 1–19.
- Myers, M. D. 2013. *Qualitative Research in Business & Management*. Sage.
- Myles Shaver, J. 2021. »Evolution of Quantitative Research Methods in Strategic Management.« *V Strategic Management: State of the Field and Its Future*, uredili I. M. Duhaime, M. A. Hitt in M. A. Lyles, 83–98. Oxford University Press.
- Patton, M. Q. 1987. *How to Use Qualitative Methods in Evaluation*. Sage.
- Pinto, M. F. 2023. »Methodological and Cognitive Biases in Science: Issues for Current Research and Ways to Counteract Them.« *Perspectives on Science* 31 (5): 535–554.
- Pozzebon, M., in D. de Souza Bido. 2019. »Research Methods in Management: Advances and Applications.« *RAUSP Management Journal* 54 (4): 366–370.
- Subudhi, R. N., in S. Mishra. 2020. *Methodological Issues in management Research: Advances, Challenges, and the Way Ahead*. Emerald.
- Thummapol, O., T. Park, M. Jackson in S. Barton. 2019. »Methodological Challenges Faced in Doing Research with Vulnerable Women: Reflections from Fieldwork Experiences.« *International Journal of Qualitative Methods* 18. <https://doi.org/10.1177/1609406919843022>.
- Vella, R. 2023. »Choosing Less Conventional Paths in Methodology.« *MCAST Journal of Applied Research & Practice* 7 (1): 180–195.
- Villanueva, C. E., A. Angeles, L. C. Revilla in L. Villanueva. »Gaining Access: A Cautionary Tale from a Ph.D. Student.« *Qualitative Research in Organizations and Management: An International Journal* 20 (1): 92–110.
- Yang, K. 2021. »Methodologies Toward a New Era of Public Administration: Diversity and Advancement.« *Public Performance & Management Review* 44 (5): 961–974.